

ข้าวพันธุ์ซีพี 111 (CP111)

ผู้ขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล บริษัท เจริญโภคภัณฑ์เมล็ดพันธุ์ จำกัด (นายธีรยุทธ พิทยาอิสรกุล และนายเอี่ยม งามดำรงค์)
 ที่อยู่ เลขที่ 97 ถ.เย็นจิต แขวงทุ่งวัดดอน เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120
 โทรศัพท์ 02 675 7517

แหล่งที่มาและประวัติ

ข้าวพันธุ์ซีพี 111 หรือ CP111 (สายพันธุ์ KPS5-2-8-1-3-1-2-1) ได้จากการผสม 3 ทาง ระหว่าง ลูกผสมชั่วที่ 1 (PYT14-20) ของข้าวพันธุ์ 301A กับ สายพันธุ์ CP100 เป็นพันธุ์แม่ ผสมกับข้าวสายพันธุ์ KHR20120-12-20-7-4-2-2 ซึ่งได้จากการนำเมล็ดข้าวพันธุ์สุพรรณบุรี 1 ที่พันธุ์ระยะฟักตัวไปแล้วชักนำให้เกิด การก่อกลายพันธุ์ (Mutation) โดยสารเคมี EMS (Ethylmethane Sulphonate) เป็นพันธุ์พ่อ ที่สถานีวิจัย ข้าวลูกผสม ฟาร์มกำแพงเพชร บริษัท เจริญโภคภัณฑ์เมล็ดพันธุ์ จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร ในปี 2546 ปลูก ลูกผสมชั่วที่ 1 ในฤดูนาปี 2547 ปลูกคัดเลือกชั่วที่ 2 ถึง 8 ในฤดูนาปี 2548 ถึงฤดูนาปี 2551 ทำการศึกษา พันธุ์และเปรียบเทียบผลผลิตในฤดูนาปี 2553 ถึงฤดูนาปี 2553 ที่สถานีวิจัยข้าวลูกผสม ฟาร์มกำแพงเพชร บริษัท เจริญโภคภัณฑ์เมล็ดพันธุ์ จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร และแปลงทดสอบจังหวัดนครสวรรค์ พิษณุโลก และอุตรดิตถ์ ในฤดูนาปี 2553

ตาราง สรุปลำดับขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ข้าว CP111

ปี/ฤดู	งานปรับปรุงพันธุ์	รหัสวิจัย
2003B/ปี 2546	ผสมระหว่างข้าวลูกผสม PYT14-20 (301A/CP100) กับสายพันธุ์ KHR20120-12-20-7-4-2-2	
2004A/ปี2547	ปลูกลูกผสม F1 (PYT14-20/ KHR20120-12-20-7-4-2-2) คัดเลือกได้ 2 lines	KPS5
2004B/ปรัง2547	ไม่ได้ปลูกคัดเลือก	
2005A/ปี2548	ปลูก F2 คัดเลือก line ที่ 2	KPS5-2
2005B/ปรัง2548	ปลูก F3 คัดเลือก line ที่ 8	KPS5-2-8
2006A/ปี2549	ปลูก F4 คัดเลือก line ที่ 1	KPS5-2-8-1
2006B/ปรัง2549	ปลูก F5 คัดเลือก line ที่ 3	KPS5-2-8-1-3
2007A/ปี2550	ปลูก F6 คัดเลือก line ที่ 1	KPS5-2-8-1-3-1
2007B/ปรัง2550	ปลูก F7 คัดเลือก line ที่ 2	KPS5-2-8-1-3-1-2
2008A/ปี2551	ปลูก F8 คัดเลือก line ที่ 1	KPS5-2-8-1-3-1-2-1

หมายเหตุ

งานวิจัยและปรับปรุงพันธุ์ทำที่ฟาร์มกำแพงเพชร จ.กำแพงเพชร

ฤดู A ช่วงปลูกประมาณเดือน มกราคม – พฤษภาคม

ฤดู B ช่วงปลูกประมาณเดือน กรกฎาคม – พฤศจิกายน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท

1. ลักษณะทางสัณฐานวิทยาและลักษณะทางการเกษตร

ประเภทของข้าว	ไม่ไวต่อช่วงแสง
อายุถึงวันออกดอก 50 %	82 วัน
อายุการเก็บเกี่ยว	118 - 120 วัน
ลำต้น	
ทรงกอ (ระยะออกดอก 50 %)	กอตั้ง
ความสูง (หลังออกดอกแล้ว 20-25 วัน วัดถึงปลายรวง)	130 - 139 เซนติเมตร
สีของปล้อง (ระยะออกดอก 50 %)	เหลืองอ่อน
ความแข็ง (หลังออกดอก 20 -25 วัน)	แข็งมาก
ใบ	
สีของแผ่นใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	เขียว
สีของกาบใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	เขียว
มุมปลายใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	ตั้งตรง
การมีขนบนแผ่นใบ(ระยะแตกกอเต็มที่)	มีขน
ความยาว (หลังออกดอก 20 -25 วัน)	54 เซนติเมตร
ความกว้าง (หลังออกดอก 20 -25 วัน)	1.5 เซนติเมตร
การแก่ของใบ (ระยะเก็บเกี่ยว)	ใบแก่ช้า
ลินใบ : (ระยะแตกกอเต็มที่)	
สี	สีขาว
รูปร่าง	มี 2 ยอด
ความยาว	16 มิลลิเมตร
หูใบ	เขียวอ่อน
ข้อต่อใบ	เขียวอ่อน
ใบธง : (หลังออกดอก 20 -25 วัน)	
มุมใบธง	ตั้งตรง
ความยาว	45 เซนติเมตร

ความกว้าง	1.8 เซนติเมตร
รวง	
ความยาว (ระยะเก็บเกี่ยว)	26-30 เซนติเมตร
ลักษณะรวง (หลังออกดอก 20 -25 วัน)	ค่อนข้างแน่น
การแตกกระแ้ง (หลังออกดอก 20 -25 วัน)	ระแ้งถี่
การยี้ดของคอรวง (หลังออกดอก 20 -25 วัน)	คอรวงยาว
จำนวนเมล็ดดีต่อรวง (ระยะเก็บเกี่ยว)	131 เมล็ด
การติดเมล็ด (ระยะเก็บเกี่ยว)	71-75 เปอร์เซ็นต์
การร่วงของเมล็ด (ระยะเก็บเกี่ยว)	ร่วงยาก
การนวด (ระยะเก็บเกี่ยว)	ปานกลาง
จำนวนรวงต่อกอ	6-10 รวง
ดอก : (ระยะออกดอก 50 %)	
สีของยอดเกสรตัวเมีย	ขาว
สีของปลายยอดดอก	ขาว
เมล็ด : (ระยะหลังเก็บเกี่ยว)	
หางข้าว	ไม่มี
สีของยอดเมล็ด	สีฟาง
ขนบนเปลือกเมล็ด	ขนสั้น
ความยาวกลีบรองดอก	สั้น
สีของกลีบรองดอก	ฟาง
ระยะพักตัว	6 สัปดาห์

2. คุณภาพเมล็ด

2.1 คุณภาพเมล็ดทางกายภาพ

สีของเปลือกเมล็ด	สีฟาง
สีของข้าวกล้อง	ขาว
ชนิดของข้าว	ข้าวเจ้า
การเป็นท้องไข	น้อย
ขนาดของเมล็ดข้าวเปลือก	ยาว 10.07 มิลลิเมตร
	กว้าง 2.39 มิลลิเมตร
	หนา 2.06 มิลลิเมตร
ขนาดของเมล็ดข้าวกล้อง	ยาว 7.36 มิลลิเมตร
	กว้าง 2.14 มิลลิเมตร
	หนา 1.84 มิลลิเมตร

ขนาดของเมล็ดข้าวขาว	ยาว	7.10 มิลลิเมตร
	กว้าง	2.07 มิลลิเมตร
	หนา	1.79 มิลลิเมตร
รูปร่าง (ข้าวกล้อง)	ค่อนข้างอ้วน	
น้ำหนักข้าวเปลือก 1,000 เมล็ด		28 กรัม

2.2 คุณภาพการสี

ข้าวเต็มเมล็ดและข้าวตัน	63 เปอร์เซ็นต์
แกลบ	23 เปอร์เซ็นต์
รำ	6 เปอร์เซ็นต์

2.3 คุณภาพเมล็ดทางเคมีและคุณภาพการหุงต้มและรับประทาน

ปริมาณอมิโลส	28 เปอร์เซ็นต์
--------------	----------------

3. ลักษณะเด่น

- 3.1 ให้ผลผลิตสูงเฉลี่ย 850 กิโลกรัมต่อไร่
- 3.2 ลำต้นแข็งแรง ทนต่อการหักล้ม
- 3.3 ค่อนข้างต้านทานต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

4. พื้นที่แนะนำ

พื้นที่นาชลประทานที่เกษตรกรมีความพร้อมและดินอุดมสมบูรณ์

ข้าวพันธุ์ซีพี 111 (CP111)

ข้าวพันธุ์ซีพี 111 (CP111)